

CHOVEJME SE K SOBĚ SLUŠNĚ

MGR. ZDENA CHALOUPECKÁ

ZŠ Burešova; 7.–8. třída, cca 18 žáků, v případě většího počtu musíme rozdělit na více skupin

Cíle:

Žáci

1. teoreticky vyjádří pravidla slušného chování v konkrétní situaci a zobecní je;
2. slušně se chovají v praxi – v dané situaci, v jiné situaci, obecně;
3. přijímají roli, zahrávají roli, mluví o roli (skupinová práce).

Metody:

- etuda;
- diskuse.

Učivo, pojmy:

- role, diskuse, pravidla slušného chování.

Hodnocení:

1. schopnost spolupracovat, podílet se na úkolu;
2. schopnost mluvit, diskutovat, obhajovat svou roli;
3. projevit teoretické znalosti a aplikovat je.

Způsob hodnocení:

- ústní – zapojení do práce ve skupině, hraní role, účast na diskusi;
- písemné – vyjmenuj alespoň 5 pravidel slušného chování, které bys měl dodržovat.

Průběh hodiny:

1.

Žáci se rozdělí na dvě skupiny (rozdělení např. losováním, podle lavic, podle rozhodnutí žáků), které předvedou po přípravě dvě situace;

- 1. situace – jeden starší člověk; skupina tří až čtyř studentů s batohy na

zádech, velmi hlučných, nedávají pozor a obtěžují svým chováním ostatní; další žáci ve skupině hrají spolucestující, podle svého uvážení do situace zasahují či nikoliv; všichni spolu nastupují a pak jedou autobusem;

– 2. situace – jeden starší člověk, špatně naladěný, podrážděný, nervózní; skupina tří až čtyř studentů, vesele se bavících, ale nikoho neobtěžujících; ostatní žáci opět hrají cestující, kteří mohou do děje zasáhnout dle svého uvážení; všichni spolu nastupují a pak jedou autobusem.

– Pokyny oběma skupinám udělit ústně, dopodrobna vysvětlit, že jejich úkolem je rozehrát situaci, která může nastat (jednotlivé role si žáci mezi sebe rozdělí sami).

– Učitel si během předvádění zapisuje, kdo jakou roli hrál, jak se choval, zda spolucestující zasahovali do děje apod.

2.

– Po přehrání následuje společná diskuse o jednotlivých situacích (první zpětná vazba).

– Otázky:

- Proč sis vybral právě tuto roli?
- Proč ses choval tak, jak ses choval?
- Líbilo se ti chování ostatních vůči tobě?
- Líbilo se ti, jak se chovala tvá postava?
- Choval by ses k ostatním také tak? Proč?
- Bylo jednání studentů ke staršímu člověku a naopak v pořádku?
- Co byste na jejich chování změnili?
- Proč další cestující do situace zasáhli, resp. nezasáhli?
- Zažili jste podobnou situaci někdy ve skutečnosti?
- Jak jste se zachovali? Bylo vaše jednání správné? Proč?
- Lze říci, jak bychom se v takových situacích měli chovat?
- Platí tato pravidla jen právě pro tuto situaci?
- Zobecněte, jak bychom se k sobě měli chovat.

3.

– Stejně skupiny přehrají stejné situace podle závěrů, ke kterým žáci došli ve společné diskusi.

– Zhodnotíme, jak se jim jejich role hrály podle nového scénáře.

Zpětná vazba (druhá):

- Porovnej a popiš svoje jednání v první a druhé roli.
- V které roli ses cítil(a) lépe a proč?
- Vyjmenuj alespoň pět pravidel slušného chování.
- Metodou „Kdybych tu dnes nebyl, tak bych neviděl...“ (vzájemné hodnocení)

Proč? – Když se slušně chovám, okolí mě většinou dobře přijme

Úskalí:

- ústní pokyny k přípravě musí být zcela jednoznačné, děti mají sklon přidávat další role (revizor), sklouzávají od tématu (spor mezi revizorem a cestujícími – ale nakonec i o tom se dá v diskusi mluvit), dovádějí situaci až ad absurdum – rozehrají např. rvačku mezi ostatními cestujícími apod.

Klady:

- žákům se velmi dobře podařilo zobecnit, jaká pravidla slušného chování byla porušena, a následně velmi dobře předvedli, jak by se měli lidé k sobě chovat
- a hlavně!!! – hrozně je to bavilo.